No. 16. 1833.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Vrijdag den 18. *Januarij.*

Berigt aan het Publiek.

De Bredasche-Courant *verschijnt geregeld zes malen per week, bij gewigtige gebeurtenissen ook des zondags. De afzending geschiedt des avonds, franco per post.*

De tweede Uitgave, behelzende de jongste Fransche en Belgische Nieuwstijdingen van 24 uren later, *wordt des morgens vroeg franco afgezonden en is bestemd voor die plaatsen, waar zij nog dienzelfden dag kan arriveren.*

De prijs blijft, zoowel voor de eerste als tweede Uitgave, op den ouden voet bepaald, zijnde 6 gulden in de drie maanden, franco per post. Advertentien worden geplaatst tegen 20 cents per regel en moeten daags voor de Uitgave worden ingezonden. Alle aanvragen, bestellingen of inzendingen, worden verzocht franco te ontvangen, zullende anders de post op rekening worden gesteld.

LATERE BERIGTEN DER COURANT,

van Donderdag 17 Januarij,

behelzende de laatste *Fransche* en *Belgische* Nieuwstijdingen, benevens de *Fransche Beursprijzen* van den volgenden dag.

BELGIË.

BRUSSEL, den 16den Januarij.

De kamer der afgevaardigden moest gisteren wederom voor het eerst na het jongst veertiendaagsch verlof vergaderen; daar er intusschen weinig meer dan de helft der leden waren opgekomen, zoo heeft de zitting geen voortgang kunnen hebben; heden moet er eene nieuwe proef genomen worden. De kamer telt thans twee leden minder, die geen deel van dezelve meer uitmaken, als de heer *de Woelmont*, die zijne demissie ingezonden heeft, en de burgemeester van Antwerpen *Legrelle*, die opgehouden heeft lid te zijn, ten gevolge zijner benoeming tot ridder der *Leopolds*-order. De burgemeester onzer stad, die in 't zelfde geval verkeert, is echter gisteren, en wel met eene overgroote meerderheid, op nieuw tot lid ingekozen geworden.

— Uit Antwerpen schrijft men, dat het hoofdkwartier van ons leger, 't welk zich tot nog toe aldaar bevindt, naar herwaarts zal worden overgebragt. De generaal *Desprez* zou heden en de overige officieren op morgen alhier aankomen. Gelijktijdig zou er eene rugwaartsche beweging onder de 1ste, 2de en 3de divisien van het observatie-leger plaats hebben; dezelve zouden hunne winterkwartieren in de meer nabij Brussel gelegen steden betrekken. Het hoofdkwartier der 2de divisie, onder den generaal *Duvivier*, zou te Lier komen.

— De 15de batterij artillerie, welke zich te Antwerpen bevond en waarvan de kanonniers gedurende het beleg der citadel te Antwerpen zijn gebruikt, is voor een paar dagen in laatstgemelde stad overgebragt en eergisteren van daar naar Brasschaet vertrokken. Deze batterij telt 187 paarden en 150 kanonniers.

Naar men uit Antwerpen meldt, wordt er thans met zulken ijver aan het opruimen der citadel gearbeid, dat men schier zou denken, dat er ieder oogenblik een vijandelijke aanval te wachten was. Meer dan 4000 arbeiders werden er toe gebruikt.

— De courrierwissel door deze stad is in de beide jongste dagen zeer levendig geweest.

— Er is thans eene inschrijving geopend ten behoeve van de door de inundatien en andere oorlogsrampen ongelukkig gewordene inwoners van de polders in Vlaanderen. Dezelve heeft te dezer stede tot dus ver ruim 2000 franken opgebragt.

— Uit Rijssel schrijft men van eergisteren, dat de fransche koninklijke familie, benevens de onze nog een dag aldaar vertoeven zouden; de divisie *Achard* en de voorhoede van den hertog van *Orleans* zouden den 15den in oogenschouw genomen worden. Er werden voorts toebereidselen tot een bal gemaakt, hetwelk door meer dan 3000 personen zou worden bijgewoond.

— De alhier ontvangen londensche berigten loopen tot den 12den. Volgens de *Sun* was den vorigen dag in de hoogere kringen te Londen het gerucht in omloop geweest, dat de ministers pogingen hadden gedaan bij eenige personen, die tot de partij van den heer *Peel* behoorden, om zich van hunnen bijstand te verzekeren bij de beslissende maatregelen, die de toestand van Ierland dringend vorderde; doch zulks zou door de laatsten van de hand gewezen zijn. Gemeld blad durft intusschen voor de waarheid van dit een en ander niet instaan. De toestand van Ierland schijnt van dag tot dag bedenkelijker te worden. Nog in den nacht van den 5den had er in eene gemeente van het graafschap Cork, tusschen de constabels en een aantal personen, die zich tegen de inning der tienden verzetten, een gevecht plaats gehad, waarbij drie van laatstgemelden gebleven waren. Op het platte land waren de weerlooze ingezetenen, uit partijhaat, aan allerlei gewelddenarijen blootgesteld, de woningen werden door de kwaadwilligen bestormd en dikwijls met al hetgeen er in was vernield. Het gouvernement had een aantal troepen naar Ierland op weg gezonden, in afwachting dat het eerlang bijeen te komen nieuw parlement, tot meer afdoende maatregelen zijne toestemming zou hebben gegeven, onder welke men in de eerste plaats rekende, de ontbinding der associatien van allerlei aard, die den geest van tegenstand tegen het bewind steeds gaande hielden en meer aanstookten. Het nieuwe parlement zou zich voorts ook nog met eene andere zaak van groot aanbelang hebben bezig te houden, de middelen namelijk tot verbetering van het lot der behoeftige klasse, waaromtrent vroeger reeds een groot aantal petitien waren ingekomen, doch die door het vorig parlement niet met de vereischte belangstelling waren behandeld geworden. Eindelijk zou het gouvernement, onder de bezuinigingen die het voornemens was in te voeren, eene vermindering in de tractementen der leden van het diplomatiek ligchaam op het oog hebben. De uitgaven, die daarvoor besteed werden, bedroegen thans 256,190 ponden sterling, en op deze wilde men omtrent 60,000 ponden bezuinigen.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 14den Januarij.

In de kamer der pairs heeft heden de heer *Siméon* rapport uitgebragt over het voorstel van den heer *Portalis*, tot afschaffing der viering van den 21sten Januarij. De commissie heeft het ontwerp zoodanig gewijzigd, dat hetzelve thans in twee artikelen is vervat, waarvan het eerste zoude bepalen, dat de 21ste Januarij voortaan een dag van nationale rouw zoude zijn, terwijl bij het tweede de wet van 19 Januarij 1816, en met deze alle de bijzondere plegtigheden, wordt afgeschaft. De discussie is tot morgen verschoven, wanneer men met verlangen te gemoet ziet, welke partij het ministerie in deze zal kiezen. In dezelfde zitting hebben de naturalisatie van de heeren *de Celles* en [illegible] de goedkeuring der kamer verkregen.

— De *Moniteur* bevat heden morgen de circulaire van den minister van oorlog aan de kommandanten der militaire divisien, waarbij deze geautoriseerd worden om aan zeker gedeelte van het leger, een halfjarig verlof te geven. Dit officieel stuk is voldoende, om voor 't oogenblik de oorlogzuchtige berigten, die door eenige dagbladen zijn en worden opgenomen, te wederleggen. Ook duren steeds de onderhandelingen, vooral over de belgische kwestie, tusschen den minister van buitenlandsche zaken en den pruissischen gezant voort; de laatste heeft, zoo men zegt, heden het antwoord van den koning der Nederlanden op de laatste voorstellen van Frankrijk en Engeland officieel aan den heer *de Broglie* medegedeeld. Voorts wordt thans het gerucht, voor eenige dagen verspreid, dat eerlang de onderhandelingen, hetzij door een congres, hetzij door eene nieuwe conferentie zouden worden voortgezet, tegengesproken. Men voegt er bij, dat de heer *de Talleyrand* en lord *Palmerston*, beide gevoelende hoezeer hun invloed elders zoude beperkt worden, zich ten ernstigste tegen deze verplaatsing, die door de overige mogendheden was voorgeslagen, hebben verzet.

— Volgens den *National* heeft de secretaris der Fransche legatie te Frankfort, gisteren alhier het protest der Duitsche bondsvergadering, tegen de scheiding van het Luxemburgsch grondgebied, overgebragt.

— De onlangs benoemde consul-generaal te Amsterdam, de heer *Tellier de Blanriez*, is, volgens de ministeriele bladen, heden naar zijne bestemming vertrokken.

— De beslissing der kamer van afgevaardigden over de petitien, ten aanzien der hertogin *van Berry*, moet deze vorstin bijzonder hebben getroffen; immers men vermeent dat zij sedert eenige dagen ernstiger ongesteld is, en op den 9den dezer eenen geneesheer uit Bordeaux heeft doen ontbieden. Voorts is op denzelfden dag de heer *de Ménars* van Blaye naar Montbrison, waar hij in de zaak der stoomboot *Carlo Alberto* voor het hof van assises moet te regt staan, overgebragt.

— Men zegt dat de koningsgezinden in de westelijke departementen weder in beweging raken en dat de prefect te Nantes aan het ministerie dringend gevraagd heeft, dat de maatregel, waarbij aan een gedeelte van het leger verlof zoude worden gegeven, zich niet over die streken zoude uitstrekken.

— De fondsen waren heden (14 *Jan.*) genoteerd: de 5 pCt. kont. 100,60; op tijd 100,95; de 3 pCt. kont. [illegible]; op tijd [illegible]; Nap. renten kont. 84,50; op tijd [illegible]; [illegible] op tijd 58 ¾; Cortes niet genoteerd.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 17den Januarij.

Bij besluit van Z. M. van 9 Januarij jl. zijn benoemd:

Tot wethouder der stad Eindhoven, de heer *Joan A. van Oorschot Czn.*, lid van den stedelijken raad aldaar, en

Tot wethouder der stad Oosterhout, de heer *Govert Beynen*, lid van den stedelijken raad aldaar.

— Uit de gisteren ingekomen berigten wegens den stand onzer rivieren blijkt, dat in den ochtend van dingsdag de Lek boven en beneden Vreeswijk nog vast zat en voor die plaats vol drijfijs was, geschiedende echter de overtogt alsnog ongehinderd, zoo met de zeilpont, als de gewone booten. — De Maas was den 14den beneden Grave geheel digt tot aan de Dieze, behalve eenige opene vakken, als tusschen Ravestein en Batenburg, tusschen Megen en den molen van Maasbommel, tusschen Macharen en Lith en te Lithoijen. — Bij Gorinchem en Dordrecht zat den 14den het ijs op de rivier onbewegelijk vast; voor Brielle en Maassluis was het drijfijs op de rivier zeer verminderd.

— Bij de te Rotterdam zich gevestigd hebbende commissie ter verzameling van een fonds voor de strijders op de citadel en op de Schelde, is reeds aan inschrijvingen en bijzondere giften ontvangen ruim *Tien Duizend* guldens.

Bij de commissie te Delft is, tot hetzelfde einde, reeds ingezameld ruim *f* 3000; en bij de commissie te Zutphen ruim *f*1600.

— De standplaatsen van de onderscheidene korpsen van het leger zijn naar de laatste opgave als volgt: Depot van de afdeeling grenadiers, te 's Gravenhage; van de beide bataillons jagers, te 's Gravenhage; van de 2de afdeeling infanterie, te Alkmaar; der 5de te Leiden; der 7de, te Zwolle; der 8ste te Groningen; der 9de, te Utrecht; der 10de, te Utrecht; der 12de, te Doesburg; der 13de, te Arnhem; der 14de, te Gouda; der 17de, te Haarlem; der 18de, te Kampen; het algemeen depot der landmagt no. 33 te Harderwijk; van het 1ste bat. veld-artillerie, te Nijmegen; van het 3de, te Maastricht; van het 3de bat. artillerie nationale militie, te Delft; van het 4de, te 's Bosch en van het 6de, te Bergen-op-Zoom; van het bataillon vrijwillige artilleristen, te Naarden; van het depot van het korps rijdende artillerie, te Amersfoort; van het bataillon artillerie transporttrein te Delft; van de divisie pontonniers te Dordrecht; van de compagnie werklieden, te Delft; van het depot van de afdeeling kurassiers no. 1, te Arnhem; no. 3, te Leiden en no. 9 te Haarlem; van het regiment dragonders no. 4, te Bommel; no. 5, te Deventer; van het reg. hussaren, no 6, te Zutphen en van dat der lansiers no. 10, te Utrecht; van het korps mineurs en sappeurs, te Nijmegen; van het depot van het korps maréchaussée, te Dordrecht; van den transporttrein, te Utrecht en van de kompagnien hospitaal soldaten en werklieden, te 's Hertogenbosch.

— Volgens eenen bijzonderen brief uit Antwerpen van den 14den Januarij, moeten er op dorpen in den omtrek dier stad vrij ernstige ongeregeldheden zijn voorgevallen, veroorzaakt, doordien de belgische troepen, welke langs de Schelde en elders de Franschen hebben afgelost, het landvolk met allerhande overdrevene vorderingen lastig vielen. Bij eene der daardoor ontstane vechtpartijen moeten aan Belgische officieren de epauletten van den schouder zijn gerukt. De belhamels bij deze ongeregeldheden waren geboeid te Antwerpen binnengebragt.

— Zie hier nog een artikel uit den belgischen *Knaut*, getiteld: *Belgie en zijn Koning:*

» Eene omwenteling, heeft *Ch. Nodier* ergens gezegd, brengt het volk nooit geen waar voordeel aan: gelukt zij niet, dan keert ze ten voordeele van het gezag, tegen hetwelk zij ondernomen was; gelukt zij daarentegen, zoo wordt zij de prooi van gelukzoekers en advocaten, en het volk blijft, wat het altijd zal zijn, een volk, dat is, te zeggen, eene mijn goed om te bewerken, eene kudde goed om te scheren.

» Deze opmerking heeft zich in Belgie op het droevigst bevestigd gezien; want daar, waar de pogingen van het volk mislukt zijn, is het gezag, dat men omver wilde werpen, sterker geworden, om zijnen ijzeren scepter des te zwaarder op het volk te doen drukken; en daar, waar het de overhand heeft behouden, is zijn lot daarom niet gelukkiger geweest. Om nu hier alleen van Belgie maar te spreken, dat zich zulk eene overschoone toekomst beloofd had, en zich nu ziet prijs gegeven om als 't ware ten voedsel van alle rondzwervende patriotten te strekken, die het komen uitzuigen, — heeft Belgie bij zijne omwenteling nu datgene gewonnen, wat het regt had daarvan te verwachten?

» Indien zij, die op het budget van den staat teren, alleen mogten antwoorden, ik weet het vooraf, hoog zouden zij de voordeelen opsommen, eener omwenteling, die hare de magt in handen heeft gegeven: Een koning, eene constitutie, de onafhankelijkheid, de vrijheid, eene koningin, het bondgenootschap met Frankrijk en Engeland, en zoo vele andere dingen, waarmede het belgisch volk niets te maken heeft. En wie is deze uit de omwenteling geboren koning, die zoogenaamde verkozene van de natie? Een vreemdeling, een Duitsch vorst, zonder eenige kennis van onze wetten en van onze zeden, en wiens schoonste, wiens grootste en voornaamste aanspraak op onze liefde, op onze achting, eene openbare schending van onze constitutie was, van die eerste aller wetten, aan welke zelfs geen koning vroeg of laat straffeloos eene heiligschendende hand slaat!

» Wat voor een koning is 't, die zijn rijk niet weet te beschermen tegen den inval van deszelfs vorige meesters, dan door zich achter het schild zijner naburen te beveiligen, en mede daardoor de dapperheid eens legers beleedigt, 't welk een grondgebied had weten te doen eerbiedigen, welks onschendbaarheid hij gezworen had te handhaven; die zich onderwerpt aan een vernederend patronaatschap, die mannen in het bestuur laat, wier diepe onkunde openbaar is, en zich zelven slechts van priesters en edelen omgeeft, verbitterde vijanden van de beschaving en van de vorderingen van het menschelijk verstand.

» Wat heeft deze nieuwe door u zoo geprezen koning tot heden voor Belgie gedaan? heeft hij de burgerlijke vrijheid kunnen doen eerbiedigen? heeft hij de belastingen verminderd? aan de klagten, de eischen van het volk gehoor gegeven? Welke Belg zal hem prijzen over ééne daad van regtvaardigheid? Koning *Leopold* is voor Belgie tot op heden slechts een last te meer om te dragen geweest, een levende ramp, die onze jaarboeken heeft bezoedeld, door zich te kluisteren aan de laaghartige staatkunde der fransche doctrinarissen. Noch door bals, noch door feesten, noch huwelijken, noch revues en reizen naar buitenslands wordt er geregeerd; maar door zich met de openbare aangelegenheden en de behoeften van den staat bezig te houden; door te bedenken, dat eene natie nog iets meer dan materiele belangen heeft, dat er ook morele belangen zijn, die, worden dezelve door de laaggeestigheid der bestuurders niet begrepen, de bestuurden, aan wien na al de verduurde wederwaardigheden nog eergevoel overblijft, dagelijks aan nieuwen hoon blootstellen."

Hetzelfde blad over de gevolgen van de bemagtiging der citadel sprekende, uit zich in dezer voege:

» Denkt gij dat de handel met onverschilligheid de Schelde-sluiting aanziet, welke onze rampspoeden met eene nieuwe ramp vermeerdert, bij onze wonden eene nieuwe wond slaat? Denkt gij dat het algemeen welzijn niet genoeg geleden heeft, om haar voorname bron, de handel, straffeloos te verstoppen? En hoe zal het Belgisch bestuur zich uit deze nieuwe moeijelijkheid redden, tenzij Koning *Leopold* bij zijn schoonvader voor de derdemaal hulp ging afbedelen, tenzij eene derde restauratie zijnen gescheurden en waggelenden troon ten steunpilaar strekke? Veel eenvoudiger ware het Belgie tot eene Fransche provincie te verklaren, onder prefectuurschap van *Leopold*, een *nationaal* leger te licencieren, 't welk men noodzaakt iederen dag te blozen, en naar hunne familien eene nationale vertegenwoordiging terug te zenden, die slechts eene spotternij, een ellendige hansworsterij is, zoolang koning *Leopold* zijne bevelen van het Palais-Royal zal ontvangen.

— Aan het hoofd van ons nommer van eergisteren wordt, bij de mededeeling der wet van 31 December gezegd: *Door Z. M. is het volgend besluit genomen*; lees: *Door Z. M. is de volgende wet uitgevaardigd.*

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 14den Januarij.

De Groot-Hertog van Baden heeft reeds den 9den dezer geweigerd de verkiezing van den gewezen hoogleeraar *v. Rotteck*, tot burgemeester van Freiburg te bekrachtigen.

— Het voorstel door de Weimarsche standen onlangs aangenomen, dat derzelver zittingen voortaan in 't openbaar zouden worden gehouden, heeft de goedkeuring van den Groot-Hertog niet verworven; bij een opzettelijk dekreet is daarvan aan de standen kennis gegeven, en het zal thans te bezien staan of deze in die weigering zullen berusten.

— Tusschen de beide vertegenwoordigende kamers van Hanover heerscht steeds een groot verschil van gevoelen, ten aanzien van sommige hoofdbepalingen, der in deliberatie zijnde grondwet. Om dit verschil zoo mogelijk uit den weg te ruimen heeft de Tweede Kamer hare beraadslagingen voor eenige dagen geschorst en alzoo hare commissie gelegenheid gegeven, om de conferentien met die der Eerste Kamer ijveriger voort te zetten. Het is opmerkelijk dat de Tweede Kamer ten aanzien der hoofdpunten van verschil veeltijds met de inzigten van het gouvernement overeenstemt, terwijl de eerste meer dan het bestuur zelf voor den invloed der burgerlijke vertegenwoordiging, ondere vooroordeelen schijnt aan te kleven.

— De verkiezingen in Keur-Hessen geven tot nieuwe bedenkingen aanleiding. Onderscheidene personen, vooral ambtenaren van justitie, aan wien het ministerie de toestemming om in de vertegenwoordiging zitting te nemen geweigerd heeft, schijnen niet van voornemen daarin te berusten, maar zich integendeel op de beslissing der standen te beroepen. De meerderheid der kiezers aan dit besluit hunne goedkeuring hechtende, weigeren, zoo lang de eerstbenoemde afgevaardigden niet openlijk voor den hun opgedra-

gen last hebben bedankt, aan nieuwe verkiezingen deel te nemen, en deze strijd wordt een nagenoeg onoplosbaar verschil door de omstandigheid, dat het aantal van afgevaardigden die, hetzij als ambtelooze burgers, hetzij met toestemming van het gouvernement, in de beraadslagingen zullen kunnen deelen, niet groot genoeg is, om volgens de grondwet de kamer eenig besluit te doen nemen.

BRIEVEN AAN DE FRANSCHEN.

(*Derde Brief, vervolg en slot.*)

(*Zie Bredasche Courant van 26 Januarij.*)

Ziet daar dan de eigenlijke uitkomsten der voorgewendde dwangmaatregelen; gelijk de *Romeinen* onder *Caligula* hunne helmen met zeeschelpen moesten vullen, om dezelve als buit van den oceaan naar *Rome* te voeren, zoo kunnen uwe dappere krijgslieden zich ook met het puin en gruis der citadel beladen, en zeggen: *deze* trofeën hebben wij met ons bloed gekocht, *dat* lieten ons de Nederlanders over!)

Doch neen, gij hebt er nog iets meer voor verkregen! gij hebt, met opzigt tot uw vaderland, voor als nog den wankelenden zetel des Konings geschraagd; en met betrekking tot *Belgie*, hebt gij u den vurigsten dank van *Mont-rouge* en *St. Acheul* verworven! werktuigen zijt gij in de handen eener schijnheilige factie geweest, om haar gezag te herstellen, en voor de derde maal is u de eer (zoo gij het eene eer noemt) te beurt gevallen, haar onzeker bestaan te vestigen: de eerste reize, toen gij het *Trocadero* veroverende, de *Cortes* in *Spanje* vernietigdet; de tweede maal toen de *Congregatie* in 1831 te *Brussel* zieltogende, door u, als barmhartige broeders weder van den dood werd gered, en de derde reize, toen gij u, voor hare belangen, onder de muren van *Antwerpen* opofferdet. Waarlijk, Franschen, gij hebt iets groots verdiend, en wie weet of gij niet weldra op den vlakken grond der gesloopte citadel ter uwer eere, het standbeeld van *St. Ignatius* zult zien verrijzen, met het opschrift: *Sic vos, non vobis!!* (dit deedt gij, maar niet voor u zelven!)

Het *Trocadero* en de *Citadel!* kernrijke namen! — maar vertegenwoordigen zij Frankrijks eer, en den roem der Franschen? — Beslist!

En zoude uwe onderneming zonder invloed op mijn Vaderland zijn gebleven? Zoude zij voor hetzelve niets hebben opgeleverd? — Voorzeker! want zij heeft onzen volksroem gehandhaafd, ons sterker gemaakt in het gevoel onzer eigene kracht, de banden onzer eendragt naauwer toegehaald, en ons bevestigd in het edelste vertrouwen.

Nederland, (waarom zoude ik dit niet erkennen?) is geen land gelijk het uwe, waar men er zich uitsluitend op toelegt, om helden te kweeken; den vrede beminnen wij, omdat de hoofdbron van ons bestaan, de koophandel, alleen in den vrede bloeijen kan. Dit wist men algemeen in *Europa*, maar ongelukkig had men daaruit de jammerlijke gevolgtrekking afgeleid! Men stelde zich den Nederlander voor, als een verwijfd, zwak, laf hartig wezen, welks eenige waarde in sommige huisselijke deugden bestond, en dat men slechts in de verte met een vertoon van oorlog behoefde te beangstigen, opdat het alles toegaf, alles duldde, en knielend den hals boog onder elken last, dien men het wilde opleggen. Dagbladen verspreidden deze meening allerwege, en de valsche munt werd overal aangenomen; dapperlijk weerden zich de Belgen, door hevig gesnork, en talloos velen maakten *chorus* met hun hoog gebrom: want wat mijne landgenooten onder *Oranje* bij *Quatre-bras* en *Waterloo* gedaan hadden, was meesterlijk door onze bondgenooten in de schaduw geplaatst, en wij, nederig van aard, gaven ons geene moeite, om deze vooroordeelen te bestrijden. Maar ziet! een enkele veldtogt van tien dagen was toereikend, om dezelve aanvankelijk te doen verdwijnen; want het was immers onmogelijk, dacht men, dat verwijfde Nederlanders, eensklaps met leeuwenkracht de forsche Belgen bespringen en hen geheel vernielen zouden. Zij deden dit echter. *Hasselt* en *Leuven* zijn getuigen, en gij Franschen, gij slechts hebt destijds geheel Belgie gered! Doch, harder kamp wachtte ons, uw vaderland, neen, uw bestuur, dreigde ons, en zette zijne bedreiging klem bij door het zenden van een talrijk leger van uitgelezen mannen, en, laat ons de waarheid spreken, in bange verwachting hoopten Nederlands vrienden en juichten deszelfs vijanden bij den vermoedelijken uitslag; want de strijd was te ongelijk, de krachten stonden in geene verhouding en wat kon er voor Nederland anders overblijven dan onder te doen voor het geweld, dan te bukken voor den dwang? Maar, het was voor u bewaard, mijn Vaderland de kroon der dapperheid op te zetten en de heldhaftigste verdediging der citadel zwaaidet gij, (en daarmede ook u zelven!) den hoogsten lof toe; met regt mogt gij dit ook doen. *Wurmser* was een dapper man, want maanden lang verdedigde hij *Mantua* tegen 25,000 der uwen, met mannenmoed, maar hij bevond zich in eene uitgestrekte vesting, en had 12,000 dapperen ter zijner beschikking. *Palafox* leeft blijvend in de geschiedenis, want *Saragossa* bezweek niet, dan na de woedendste inspanning van belegeraars en belegerden, maar *Palafox* werd ondersteund door een aanzienlijk leger, en door eene talrijke, hem op leven en dood gewijde bevolking; maar zijn mijne landgenooten minder roemruchtig, die, 5000 in getal, onder aanvoering van *Chassé*, aan zich zelven overgelaten en afgesneden van alle hulp, aan uwe vijftienvoudige magt eenen tegenstand hebben geboden, die uwe berekeningen in verwarring bragt, en het verbaasde Europa de verklaring afperstte: » niemand heeft Nederland *regt* gekend!" En Franschen, de menigte uwer verslagenen, — de puinhoopen der citadel, — uw terugkeer zelfs, hebben dit gezegde verzegeld, onzen volksroem gewaarborgd, en wij, wij zijn immers geene zoo verachtelijke natie meer?!

Gij voelt, hoezeer dit alles het besef onzer eigene kracht in ons heeft opgewekt; wij toch, wij hebben aan de Natiën een schouwspel gegeven, wat één volk vermag, dat vrij *wil* zijn, en vrij *wil* blijven; wij hebben de Mogendheden laten bepalen, beramen, beslissen, wat zij wilden, en hoe dikwerf zij ook hunne plannen verkneedden, en heden verwierpen, wat zij gisteren onherroepelijk verklaard hadden, wij hebben met onzen edelen *Willem* slechts *één* plan gehad, en volgehouden, om ons niet te laten dwingen, maar als onafhankelijke menschen onze regten te handhaven. Daartoe hebben wij ons opofferingen van bezittingen en levens getroost, daartoe hebben wij onzen vasten wil met het zwaard, eene ongedachte kracht bijgezet, en wij zijn niet achteruit gedeinsd, zelfs toen niet, toen uwe legerscharen ons op het schrikkelijkst bestookten; wat meer is: wij hebben u achting voor ons, en eerbied ingeboezemd, eene achting en eerbied, op welke wij prijs stellen, omdat zij de schatting van dapperen is. En wat is van dit alles het gevolg? immers dat wij in onze eigene schatting geene mindere waarde hebben dan te voren, dat wij voortaan ook zoo veel zullen willen *blijven* gelden, als wij waardig zijn, en dat wij het eenmaals ingeslagen spoor volgende, roemrijk eindigen, of . . . roemrijk vallen willen.

Het ongeluk verbindt de menschen aan een, en rampen de volken; alzoo is ook de eendragt in deze dagen in mijn Vaderland op eene ongeloofelijke wijze bevestigd, en nooit, zelfs in de schitterendste tijdperken niet, heerschte er onder onze voorouders *die* eenstemmigheid, welke thans onder alle onze volksstammen plaats grijpt; één geest bezielt allen, en doet aller wil en kracht naar één doelwit streven, naar de verdediging van het miskende en mishandelde Vaderland. Aanschouwt onze talrijke scharen, niet zamengesteld uit huurlingen of vreemden, maar uit onze eigene landgenooten, uit Burgers en Vrijwilligers van alle rangen en standen, mannen te gader, die het zich eene eer rekenen, voor de regten van den heiligen geboortegrond de wapenen te dragen. En, Franschen, meent gij, dat het door u zelven zoo hoog geroemde gedrag hunner broederen op de citadel voor hen verloren is? meent gij, dat het aldaar vergoten bloed, het heilige verbond hunner liefde tot het Vaderland niet bevestigd heeft? meent gij, dat er een enkele Nederlander is gevallen, van wiens dood niet elke Nederlander, zoodra hij slechts kan en mag, de strengste rekenschap zal eischen? meent gij, dat er ééne vesting, een enkel versterkt punt is, waar onze Bevelhebbers en onze krijgslieden niet op *Chassé* en zijne braven zien, en vergt het de nood, handelen zullen als deze? Franschen, gij noemt onze dapperen, die gij in handen hebt, uwe gijzelaars, en met meer regt, kunt gij ze beschouwen als onderpanden, dat alle Nederlanders even moedig en braaf als zij zullen zijn.

Nog, meer! In het edelst vertrouwen zijn wij bevestigd. Waarlijk wij hebben de zwakheid der Vorsten ondervonden; wij hebben het proefondervindelijk geleerd, hoe weinig het baat Koningen tot vrienden, Magtigen tot bondgenooten te hebben! Verlaten staat Nederland daar, en alleen, en toch durft het de spits bieden aan de dapperste volken, toch waagt het, edel van zin en krachtig in moed, zich te verzetten tegen het listigst geweld, en sterk te blijven in het zwakke Europa! van waar dit verschijnsel? hoe verklaart gij het zelven? — Franschen, ik zeide u dit reeds in mijn vorigen brief, "Nederland en zijn Koning hebben een trouwen bondgenoot, den Koning der Koningen, den Almagtigen, den Bestuurder der wereld, op Hem bouwen, op Hem steunen zij! en zoude *Zijne* hulp misschien niets beteekenen? Zoude Zijn enkel magtwoord misschien niet meer in orde kunnen brengen ten behoeve van mijn Vaderland, dan 70 protocollen verward hebben? geloofs hiervan wat, en zoo veel gij wilt, maar wij Oud-Nederlanders gelooven aan eenen God, aan Zijn bestuur, en aan Zijne hulpe. Hem erkenden wij dan ook met diepen ootmoed, met nederige dankzegging, in Zijne werkingen te onzen opzigte, in de rust en eendragt, die ons volk zoo heerlijk kenmerkt boven de verdeeldheden en woelingen der overige natiën. De stormen, die uwe vlooten van onze kusten zweepten, waren stormen onzes Gods; de onweders die uwe schepen troffen, waren onweders onzes Gods; de onzigtbare hoede, onder welke onze broeders zich op de citadel bevonden, te midden uwer kogelregens, was de hoede onzes Gods; Hem eerbiedigen wij ook daarin, dat gij, onze grenzen verlatende, Nederlands waarde huldigt, en zulks edelmoedig aan onze gevangenen laat blijken; met een woord: de spreuk onzer vaderen is de onze: *God is onze sterkte en hoop.* Hoe, Franschen, is het onredelijk, dat wij ons gesterkt vinden in ons toevertrouwen op Hem, dat wij met Hem gerust en kalm de toekomst tegenzien, dat wij den moed niet verloren hebben tegen over u, en den moed ook niet verliezen zullen tegen over het laffe of vijandige Europa?

Ziet daar dan de slotsommen uwer onderneming met betrekking tot mijn Vaderland. Uwe komst bedoelde deszelfs verderf, maar is het bedorven? het lot is geworpen, maar is het niet anders gevallen dan gij verwachtet? wie is tot dus ver de prooi van binnenlandsche ellende en van buitenlandsche schande? Belgie? het voorheen zoo hoog geroemde Belgie? of Nederland? het voorheen zoo diep verachte Nederland?

Vaartwel dappere Franschen! moge weldra, vurig bid ik dit met al mijne Landgenooten, rust en orde onder de geschokte natiën hersteld worden, en een eervolle vrede, het Godsgeschenk aan mijn dierbaar Nederland zijn; moge weldra door den voorgang van ware verlichting en de bevordering van ware zedelijkheid, de hechtste grondslagen gelegd worden voor het geluk der volken, dan zult gij, die de eersten waart, om aan onzen heldengeest regt te laten wedervaren, ook gewis de eersten zijn, de verklaring aflegt; » Nederland streeft in moed de moedigste volken op » zijde, en mag in verlichting, zedelijkheid en vrijheid aller voorbeeld zijn, » Nederlands Koning is de kroon der Vorsten; en gelukkig zoo zij op hem » gelijken, zulk een Koning is zoodanig een Volk, zoodanig een Volk, zulk » een Koning waardig!" —

PHILOPATRIS.

Letterkundig Berigt.

Verzameling der werken van A. FOKKE Simonsz. VIIIste Deel. Te Amsterdam, bij J. C. VAN KESTEREN 1832, kl. 8°. groot 248 bladz. de prijs bij inteekening is per deel. . . . . . *f* 1,20.

Bij de aankondiging van het zevende deel, het [illegible] boven het vroeger, door den uitgever aangekondigde aantal deelen, in het licht verscheen, veroorloofden wij ons, eene opmerking in het belang der goede trouw. Bij het doorbladeren van dit achtste deel, kwam echter de gedachte bij ons op, dat het te bejammeren zoude geweest zijn, wanneer de uitgave van FOKKE's werken, bij het zesde deel was blijven steken, daar in dat geval de titel: *Verzameling der werken van* FOKKE SIMONSZ. ook niet aan den inhoud zoude beantwoord hebben.

De inhoud van dit deel doet dan ook vermoeden, dat wij misschien in de nog te ontvangen deelen, wel het een en ander nog onbekend geschrift van den altijd gaarn gelezen FOKKE zullen vinden. De derde en vierde afdeeling van het *Iets over Alles*, vinden wij in de 248 bladzijden opgenomen, zijnde de *Historie der wijsbegeerte*, en die der *schoone kunsten*, met [illegible] der *emblematische historische taferelen.*

Omtrent den inhoud zullen wij [illegible] is te zeer aan de nederlandsche letter[illegible] letterkundigen bekend. Wij willen hier echter bijvoegen, dat dezelve voor de laatste soort van lezers [illegible] verkrijging van algemeene denkbeelden omtrent de

geschiedenis en de ontwikkeling van het menschelijk verstand, bijzonder schijnt geschreven te zijn; zonder daarom de geleerden af te schrikken. Want ofschoon Forke deze in alle opzigten belangrijke onderwerpen met gepasten ernst behandelt, straalt echter overal zijnen opmerkzamen en boertigen geest door. Men behoeft zijn aanhef der *Historie der Wijsbegeerte.* — » Twee dingen zijn er, die iemand middelijk door de gevolgen beroemd maken, namelijk *geest en geld.*" – Slechts eenige aandacht toe te wijden, om het thema te vatten, hetwelk Forke zal bezigen, om zijnen luimigen geest te varieren. De half- en geldgeleerden laat hij dan echter, gedeeltelijk achterop en aan den staart van den vliegenden *Pegasus*, de oesterfeligheid ierijden.

Deze wezenlijk goedkoope en met zorg bearbeide uitgave, blijft ook daarom altijd zeer aanbevelenswaardig.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

WOENSDAG, 16 Januarij 1833.

			gebl
NEDERLANDEN, Werkelijke schuld, 2½ pCt.	f 41¾	à 42⅛	42 1/16
Uitgestelde schuld.	- 1 3/16	à 1 5/16	
Kansbiljetten.	- 15½	à 15⅝	15 9/16
Amortisatie Syndicaat, 4½ pCt.	- 69⅞	à 70⅜	70¼
Idem idem, 3½ pCt.	- 54⅞	à 55⅛	55
Oorlogs-lasten 1830 à 5 pCt.	- 92	à 92½	92¼
Vrijw. geldl. 1831 à 6 pCt.	- 98	à 98⅜	98¼
Nieuwe idem. 1832 à 5 pCt.	- 78⅞	à 79	78¾
Schatkistbiljetten, 6 pCt.	- 99⅞	à 100	99¾
Handel-Maatschappij, 4½ pCt.	- 83	à 83¼	83⅛
FRANKRIJK, inschr. op 't Grootboek 3 pCt.	- 72¼	à 72⅞	72⅝
RUSLAND, Bij *Hope en Comp.*, 5 pCt.	- 93¾	à 94	93⅞
Bij dezelfde 1828/29, 5 pCt.	- 94⅞	à 95⅞	95⅝
SPANJE, Certific. Amst., 5 pCt.	- 53¾	à 54¼	54⅛
Dezelfde 3 pCt.	- 33⅞	à 34¼	34⅛
Uitgestelde schuld.	- 7¾	à 8¼	

---

* * De Familie bevindt zich in de treurige verpligting bekend
* te maken, dat den 12den Januarij 1833, te *Breda*, ruim zestig jaren oud, overleden is, de Wel Edele Gestrenge Heer en Mr. ANDRIAS JOSEPHUS HENRICUS LE HEU, in leven President der Regtbank van Eersten Aanleg, Zitting houdende te *Breda*.

---

* * Heden trof mij de gevoeligste slag mijns levens, mijn dier-
* bare Echtgenoot SAMUEL JACOB KEUCHENIUS, Kapitein-Luitenant-ter-zee, Ridder der Militaire Willems-orde, stierf plotseling aan eene hernieuwde bloedspuwing; twee panden zijner liefde betreuren met mij zijn nuttig en werkzaam leven.

Geertruidenberg 14 Januarij 1833.

M. B. F. DE MAN,
Wed. KEUCHENIUS.

---

* * Heeren Officieren in de Kantonnementen, worden bij deze
* geïnformeerd, dat op Zaturdag den 19den Januarij 1833, ter gelegenheid des Geboortedags-Verjaring van H. K. en K. H. Mevrouw de Prinses *van Oranje*, Kroonprinses der Nederlanden, zal gehouden worden een BAL, ten huize van Mejuffrouw de Weduwe OERS, op de Markt te *Breda*, aanvangende des avonds ten 7 uren.

---

* * Mr. L. BEENS, openbaar Notaris, residerende te *Breda*, zal aldaar, in het Koffijhuis van F. J. DIEUDONNE, op Dingsdag den 22sten Januarij 1833, des 's middags ten 12 ure, provisioneel, en op Dingsdag den 5den Februarij 1833, ten zelfden ure, finaal verkoopen:

Onder Teteringen:

No. 1. Een perceel ZAAI- en WEILAND, groot 2 bunderen, 18 roeden; aan te vaarden dadelijk.

— 2. Een perceel ZAAILAND op den *Molengracht*, groot 1 bunder, 25 roeden. In huur tot 11 November 1834, voor *f* 54 's jaars.

— 3. Een perceel ZAAILAND als voor, groot 1 bunder, 25 roeden. In huur tot 11 November 1834, voor *f* 60 's jaars.

Onder Ginneken:

— 4. Een perceel ZAAI en WEILAND op *Overakker*, groot 1 bunder, 20 roeden. In huur tot 11 November 1833, voor *f* 44 's jaars.

— 5. Een perceel ZAAILAND als voor, groot 1 bunder, 15 roeden. In huur tot 11 November 1835, voor *f* [illegible] 's jaars.

— 6. Een perceel WEILAND bij den *IJpelaar*, groot 1 bunder, 25 roeden; aan te vaarden dadelijk.

— 7. Een perceel ZAAI- en WEILAND op *Overakker*, groot 55 roeden. In huur tot 11 November 1834, voor *f* 16 's jaars.

— 8. Een perceel ZAAILAND bij *Wolfslaar*, groot 2 bunderen, 50 roeden. In huur tot 11 November 1834, voor *f* 68 's jaars.

Onder 's Prinsenhage:

— 9. Een perceel ZAAILAND aan de *Oude Baan*, bij de Steeds-Vest, groot 50 roeden; aan te vaarden dadelijk.

— 10. Een perceel ZAAILAND, achter de Huizinge, genaamd: *het Sterke*, groot 45 roeden; aan te vaarden dadelijk.

— 11. Een perceel ZAAILAND op de *Doelakker*, groot 1 bunder, 50 roeden. In huur tot 11 November 1834, voor *f* 45 's jaars.

— 12. Een perceel HOOILAND in *Qoijendonk*, aan den Weg, groot 2 bunderen, 20 roeden, aan te vaarden dadelijk.

— 13. Een perceel HOOILAND als voor, groot 1 bunder, 70 roeden; aan te vaarden dadelijk.

— 14. Een perceel HOOILAND in *Rooskendonk*, groot 80 roeden; aan te vaarden dadelijk.

— 15. Twee perceelen, zijnde gedeeltelijk PUTTEN en gedeeltelijk HOOILAND, in de *Kroeten*, groot te zamen 3 bunderen, 10 roeden; aan te vaarden dadelijk.

— 16. Een HUIS, STAL en ERVE met 1 bunder en 40 roeden ZAAILAND in den *Briel*. In huur het Land tot 11 November 1836, en het Huis en Stal tot half Maart 1837, voor *f* 54 's jaars.

Binnen Breda:

— 17. Eene HUIZINGE, TUINTJE en ERVE, in de Halstraat, Wijk A, nº. 467. In huur tot 1º. Mei 1834, voor *f* 140 's jaars.

— 18. Eene HUIZINGE en ERVE, in de Keizerstraat, Wijk A, nº. 194; aan te vaarden met 1º. Mei 1833.

— 19. Eene HUIZINGE en BLEEKER, liggende aan den Nieuweg, Wijk B, nº. 155; aan te vaarden met 1º. Mei 1833.

— 20. Eene HUISJE en ERVE, in het Rozenmarijnstraatje, Wijk B, nº. 290; In huur tot 1º. Mei 1834, voor *f* 27 's jaars.

— 21. Eene HUIZINGE, TUINTJE en ERVE, in de Lange Brugstraat, Wijk B, nº. 259. In huur tot 1º. Mei 1834, voor *f* 152 's jaars.

— 22. Twee HUISJES of WONINGEN met een STALLETJE, TUINTJE en ERVE, op den Haagdijk, achter de Huizinge genaamd: *het Wit Paardje*, Wijk C, nº. 93; aan te vaarden met half Maart 1833.

Alles breeder bij gedrukte billetten omschreven.

Nadere onderrigting te bekomen ten kantore van den Notaris BEENS voormeld.

---

* * De ondergeteekende W. PIETERSE, gepatenteerd
* Commissionair te *Goes*, op de Beestemarkt, Lett. B, nº. 48, adverteert, dat bij hem genoegzaam voorhanden en verkrijgbaar zijn, PLAATSVERVANGERS voor de Nationale Militie en Schutterijen, zoo voor den 2e als 1e Ban derzelve op zeer solide voorwaarden.

Informatien te bekomen te 's Bosch, bij de *Laat* in de Zwaan; te Roozendaal bij den Heer Notaris *Baker*; te Tilburg bij de Wed. *van Reessel* en te Rotterdam ten kantore, op de Vlasmarkt bij *M. van der Horst.*

W. PIETERSE,
Gp. Commissionair.

STOOMBOOT
van *MIDDELBURG* op *ROTTERDAM*,
vice versa.
Afvaart in Januarij 1833.

Van *Middelburg.*			Van *Rotterdam.*		
Zondag den 20,	's morg.	8 uur.	Dingsdag den 22,	's morg.	5 uur.
Donderdag » 24	»	6½ »	Vrijdag » 25	»	5 »
Zondag » 27	»	6 »	Dingsdag » 29	»	7 »

J. C. KOOPMAN,
KAPITEIN-TER-ZEE, KOMMANDANT VAN Z. M. SCHEEPSMAGT VOOR *ANTWERPEN.*

Welgelijkend afbeeldsel, op *Chineesch* papier *f* 1,50.

Door eenen, sedert het uitbreken der onlusten, op de Citadel van *Antwerpen* gewoond hebbenden Kunstenaar, den Heer *Waanders*, daartoe in staat gesteld, achten de ondergeteekenden zich gelukkig, het Vaderlandsch Publiek, een bij uitnemendheid gelijkend Afbeeldsel van dezen Held, wiens naam sints twee Jaren, naast dien van den grooten *Chassé*, iedere belangstelling gaande hield, te kunnen aanbieden. — Voorts zullen zij achtervolgens uitgeven de Afbeeldsels van onderscheidene, op deze sterkte, voor Neêrlands roem, gestreden hebbende Helden, allen door den Heer *Waanders* naar het leven geteekend en door hem op hetzelfde formaat op steen gebragt. Ieder afzonderlijk verkrijgbaar à *f* 1,50 op Chineesch papier.

Echter hebben zij het nuttig geoordeeld, om voor diegenen, welke de verzameling voltallig wenschen te bezitten, en zich bij wijze van Inteekening daartoe willen verbinden, de prijs van *f* 1,50 een op *f* 1,00 voor ieder Portret te verminderen. — Zullende de zoodanigen zich voor den 31sten Januarij bij hun of hunne Correspondenten moeten aanmelden, als zijnde na dien tijd volstrekt geene Exemplaren tot dien verminderden prijs te bekomen.

Vooreerst zal het geheel, waartoe de Inteekenaren zich verbinden, niet meer dan 4 Portretten bedragen, waarvan dat van den Kapitein-ter-Zee *Koopman*, en het *meesttreffende* Afbeeldsel van den Generaal *Chassé*, een deel zullen uitmaken.

Elk Portret wordt, zoodra het is afgedrukt, aan de Inteekenaren afgeleverd.

De Boekhandelaars BROESE & COMP., te *Breda*, zijn belast met de Inteekening en het debiet voor de Provincie *Noord-Braband*, alwaar een aanzienlijk getal van bovengemelde afbeelding voorhanden is.

DORDRECHT,
Januarij 1833.

STEUERWALD & COMP.

Te BREDA, bij BROESE en COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.